

Autor tego artykułu miał szczęście obserwować z trybuny stadionu narodowego w Baku grę idola milionów azerbejdzańskich kibiców, legendarnego Anatolija Baniszewskiego. W tym roku piłkarz skończyłby 70 lat. Duma azerbejdżańskiej piłki nożnej miała polskie korzenie (jego dziadek przyjechał do Baku z zachodniej Ukrainy), o czym nikt nigdzie nawet nie wspomina.

Автору этой статьи посчастливилось с трибуны Республиканского стадиона в Баку наблюдать за игрой кумира миллиона азербайджанских болельщиков, легендарного Анатолия Банишевского. В этом году ему исполнилось бы 70 лет. Гордость азербайджанского футбола имел польские корни (его дед приехал в Баку из западной Украины), об этом нигде и никогда не упоминалось.

Z archiwum Achmieda Abdulajewa

LEGENDA AZERBEJDŻAŃSKIEJ PIŁKI NOŻNEJ

Ofił Ismajyłow

ЛЕГЕНДА АЗЕРБАЙДЖАНСКОГО ФУТБОЛА

W 2013 r. z okazji 50. rocznicy istnienia UEFA każda z federacji członkowskich poproszona była o wybór najwybitniejszego piłkarza w swoim kraju ostatnich 50 lat. Azerbejdżańska federacja piłkarska za najlepszego piłkarza uznała Anatolija Baniszewskiego.

Przyszły piłkarz klasy międzynarodowej, Zasłużony Mistrz Sportu ZSRR, urodził się 23 lutego 1946 r. w Baku. W wieku 16 lat został zawodnikiem drużyny Neftci Baku. Już jako nastolatek grał w jej pierwszym składzie. Talent

В 2003 г. к 50-летию юбилею УЕФА футбольные организации, входящих в неё стран, называли лучшего игрока последних 50 лет. Азербайджанская федерация футбола назвала лучшим Анатолия Банишевского.

Будущий мастер спорта международного класса, заслуженный мастер спорта СССР родился 23 февраля 1946 г. в Баку. В 16 лет он попал в местный футбольный клуб Нефтчи и быстро занял место в основном составе команды. Игра молодого Банишевского

młodego sportowca od razu zauważyli trenerzy. Mimo tego, że najlepsze drużyny ZSRR (z Moskwy i Kijowa) zapraszały piłkarza do współpracy, Baniszewski swoje życie poświęcił bakijskiemu zespołowi. Napastnik z numerem dziewięć, ulubieniec bakijskich kibiców, kapitan drużyny Anatolij Baniszewski w składzie klubu Neftci Baku w mistrzostwach ZSRR rozegrał 211 spotkań (od 1963 r. do 1978 r.) i zdobył 81 bramek. W wieku 19 lat zadebiutował w barwach Sbornej, dla której strzelił 7 goli w 8 meczach. Zdobyta przez kapitana drużyny bramka na słynnym Stadionie Marakana w Brazylii weszła do historii piłki nożnej jako prawdziwy majstersztyk futbolu. Ogółem Baniszewski w barwach Sbornej rozegrał 50 spotkań, strzelając 19 bramek.

W 1966 r. Baniszewski został zawodnikiem drużyny radzieckiej, z którą na mistrzostwach świata w Anglii dotarł do półfinału. W tym roku piłkarz w składzie Neftci Baku zdobył brązowy medal mistrzostw ZSRR. Na Mistrzostwach Europy w Belgii w 1972 r. został wicemistrzem Europy.

Po zakończeniu kariery sportowej słynny piłkarz pracował jako trener Neftci Baku i innych azerbejdżańskich drużyn, trenował z młodzieżową reprezentacją Burkina Faso. Władze Azerbejdżanu wysoko ceniły osiągnięcia Baniszewskiego w rozwoju sportu. W 1996 r. decyzją prezydenta Hejdara Alijewa został mu przyznany Order Sławy.

Po długiej chorobie Anatolij Baniszewski zmarł w Baku 10 grudnia 1997 r. w wieku 51 lat. Został pochowany w Drugiej Alei Zasłużonych. W Masally znajduje się Stadion im. A. Baniszewskiego. W 2008 r. w Moskwie ukazała się książka „Ślad komety. Strony życia Anatolija Baniszewskiego” A. Dżangirowa.

Od 2011 r. w zespole juniorów Neftci Baku, którą kiedyś wspierał Baniszewski, gra wnuk piłkarza Ali Babajew.

<http://sportbox.az/farikras/103412/>

wosхищала специалистов футбола, они признавали в нем несомненный талант. Лучшие клубы СССР (в Москве и Киеве) приглашали его. Но Анатолий сделал свой выбор на всю жизнь, он посвятил себя Баку и команде «Нефтчи». Нападающий под номером 9, любимец бакинских болельщиков, капитан команды Анатолий Банишевский провел в составе футбольного клуба «Нефтчи» в чемпионатах СССР 211 матчей (с 1963 г. по 1978 г.) и забил 81 мяч. В 19 лет он был приглашен в сборную СССР, где Анатолий прекрасно дебютировал, в 8 матчах – 7 голов. Гол, забитый головой бразильцем на знаменитом стадионе Маракана, стал шедевром мирового футбола. В общей сложности за сборную СССР Банишевский провел 50 матчей и забил 19 мячей.

В 1966 г. за сборную СССР Банишевский выступал на чемпионате мира в Англии, где команда дошла до полуфинала. В этом же году в составе «Нефтчи» он завоевал бронзовую медаль чемпионата СССР. На первенстве континента в Бельгии в 1972 г. Банишевский в составе сборной СССР стал вице-чемпионом Европы.

По окончании карьеры футболиста, знаменитый спортсмен работал некоторое время тренером в «Нефтчи» и других азербайджанских командах, тренировал молодежную сборную Буркина-Фасо. Азербайджанское государство высоко оценило заслуги Банишевского в развитии спорта. В 1996 г. указом Президента Гейдара Алиева он был награжден орденом «Шохрет» («Слава»).

После продолжительной болезни, Анатолий Банишевский скончался в Баку 10 декабря 1997 г. в возрасте 51 год и был похоронен на Второй Аллее почётного захоронения. Его именем в городе Масаллы назван стадион. В Москве в 2008 г. вышла книга «След кометы. Страницы жизни Анатолия Банишевского» (автор А. Джангиров).

С 2011 г. в составе юношеской команды «Нефтчи», команды за которую когда-то играл Банишевский, начал играть его внук Али Бабаев.

Anatolij Baniszewski (w środku)